

הצנטוריונים

חולפים על-פני בימת הנשיאות בחיפה, כשמפקדיהם מצדיעים לעבר מפקדי המיצעד. למרות החידושים בנשק שהוצג, כמו מטוסי המיראז' והטילים האנטי-טנקיים החדשים, היוו עדיין הטנקים הגדולים אתרקיזה.

במינוי הקבוע. ישנן סברות כי עם כניסתו לתפקיד, הוא יכניס שינויים למערך שרותי-הבטחון, שיבטיחו כי השרותים יהיו חסרי זיקה פוליטית-כיתתית, כך שהממונה לא יוכל למלא שום תפקיד במאבק הפנימי-מפלגתי.

כאשר הסירה הכנסת, ברוב קולות הקואליציה, את ההצעה שהועלתה במושב החירום המיוחד, לערוך דיון בהתפתחות הממונה, היו הכל בטוחים כי כבר למחרת היום ייערך דיון מלא כפורום המתאים. בטחון זה הסתמך על הבטחת דויד בן-גוריון, לקיים דיון ממצה בוועדת השרים לענייני בטחון.

מאז עברו ארבעה שבועות, והודעה לא זומנה לישיבה. במצב אחר, היה מתגבר בלב שותפיו של דויד בן-גוריון החשש, שהוא מנסה להתחמק מדיון, לקבוע עובדה קיימת שאי אפשר יהיה לשנותה. אך ביחס למינוי הממונה, בטוחים השותפים כי בן-גוריון לא יוכל להערים עליהם. שהרי אחד מסעיפיו ההסכם הקואליציוני קובע כי פירוש, כי את הממונה על שרותי-הבטחון יכול ראש-הממשלה לננות אך ורק בהסכמת שותפיו לממשלה.

שרי אחרות-העבודה, שהצטרפו על הסתלקות, האיש הקטן, אף ניסו לפרש סעיף זה כמגביל את סמכות ראש-הממשלה לפטר את מי שמונה על ידי הממונה. אך כך גוריון עמד על שלו: אומנם אינו יכול למנות איש חדש לבדו, אך לפטר את הממונה הישן — זו זכותו הביצעית.

השינויים. שמו של „האיש הקטן“ לא ניתן לפירסום. אולם חוגים לא מעטים מכירים אותו, וזהותו אף פורסמה בכמה עתונים זרים. כאשר הועלו שמות של מועמדים בכוח לרשת את מקומו, טבעי היה שלא יזכרו בשום פרסומה. אך מי שיעז את שמו של „האיש הקטן“ ידע גם את שמותיהם של המועמדים החדשים.

לשמות אלה הייתה משמעות רבה. כי סכיב עמדת-כוח חיונית זו נטוש קרב שרי אחרות-העבודה, שהצטרפו על הסתלקות „האיש הקטן“, אף ניסו לפרש סעיף זה כמגביל את סמכות ראש-הממשלה לפטר את מי שמונה על ידי הממונה. אך כך גוריון עמד על שלו: אומנם אינו יכול למנות איש חדש לבדו, אך לפטר את הממונה הישן — זו זכותו הביצעית.

לשמות אלה הייתה משמעות רבה. כי סכיב עמדת-כוח חיונית זו נטוש קרב

כסים שחורים

שהוצמדו אל דגלי חטיבות צה"ל, ביטאו את האבל על מות הנשיא בפיצוץ צה"ל תשכ"ג. האבל התבטא גם באי-התלונות של תזמורת אל הצועדים. מניגונות הלכת הושמעו זרז רמקולים, לאורך מסלול המיצעד.

„והתכנית שבן-צבי וחברו קבעו במסר נתקיימה: בן-צבי וחברו הצעיר אירגנו תנועת חלוץ בכל רחבי אמריקה וקנדה, ולאחר שאמריקה נכנסה למלחמה — הקימו יחד עם פנחס רוטנברג ז"ל גדודים יהודיים, אבל לא בצבא האמריקאי, כפי שחשבו תחילה, כי אמריקה לא נלחמה בתורכיה, אלא בצבא הבריטי, לאחר שמשרד-המלחמה הבריטי קיבל, אחר דיון ממושך במשך ששה חדשים, שני התנאים שהציגו לו בן-צבי וחברו: שהגדוד יהיה כולו יהודי — וילחם אך ורק בחזית הארצישראלית.

„שלש שנים שהה בן-צבי בארצות-הברית, ומלבד פעולה צבורית ברוכה בארגון החלוץ והקונגרס היהודי והלגיון היהודי, — הקדיש רוב זמנו לכתיבת ספר יסודי על אי בער ובמהרה יחד עם חברו הצעיר. הספר היה צריך להיות בן עשרה כרכים, אבל לאחר הופעת הכרך הראשון — התנדבו שני המי-חברים ללגיון היהודי, ונשלחו לקנדה לאי-מונים ראשונים, ואחר-כך לאנגליה, ולבסוף למצרים, ובמדבר תל-אליכביר נפגשו עם המתנדבים הארצישראלים...“

מאז עברו ארבעה שבועות, והודעה לא זומנה לישיבה. במצב אחר, היה מתגבר בלב שותפיו של דויד בן-גוריון החשש, שהוא מנסה להתחמק מדיון, לקבוע עובדה קיימת שאי אפשר יהיה לשנותה. אך ביחס למינוי הממונה, בטוחים השותפים כי בן-גוריון לא יוכל להערים עליהם. שהרי אחד מסעיפיו ההסכם הקואליציוני קובע כי פירוש, כי את הממונה על שרותי-הבטחון יכול ראש-הממשלה לננות אך ורק בהסכמת שותפיו לממשלה.

שרי אחרות-העבודה, שהצטרפו על הסתלקות „האיש הקטן“, אף ניסו לפרש סעיף זה כמגביל את סמכות ראש-הממשלה לפטר את מי שמונה על ידי הממונה. אך כך גוריון עמד על שלו: אומנם אינו יכול למנות איש חדש לבדו, אך לפטר את הממונה הישן — זו זכותו הביצעית.

השינויים. שמו של „האיש הקטן“ לא ניתן לפירסום. אולם חוגים לא מעטים מכירים אותו, וזהותו אף פורסמה בכמה עתונים זרים. כאשר הועלו שמות של מועמדים בכוח לרשת את מקומו, טבעי היה שלא יזכרו בשום פרסומה. אך מי שיעז את שמו של „האיש הקטן“ ידע גם את שמותיהם של המועמדים החדשים.

לשמות אלה הייתה משמעות רבה. כי סכיב עמדת-כוח חיונית זו נטוש קרב

„והתכנית שבן-צבי וחברו קבעו במסר נתקיימה: בן-צבי וחברו הצעיר אירגנו תנועת חלוץ בכל רחבי אמריקה וקנדה, ולאחר שאמריקה נכנסה למלחמה — הקימו יחד עם פנחס רוטנברג ז"ל גדודים יהודיים, אבל לא בצבא האמריקאי, כפי שחשבו תחילה, כי אמריקה לא נלחמה בתורכיה, אלא בצבא הבריטי, לאחר שמשרד-המלחמה הבריטי קיבל, אחר דיון ממושך במשך ששה חדשים, שני התנאים שהציגו לו בן-צבי וחברו: שהגדוד יהיה כולו יהודי — וילחם אך ורק בחזית הארצישראלית.

„שלש שנים שהה בן-צבי בארצות-הברית, ומלבד פעולה צבורית ברוכה בארגון החלוץ והקונגרס היהודי והלגיון היהודי, — הקדיש רוב זמנו לכתיבת ספר יסודי על אי בער ובמהרה יחד עם חברו הצעיר. הספר היה צריך להיות בן עשרה כרכים, אבל לאחר הופעת הכרך הראשון — התנדבו שני המי-חברים ללגיון היהודי, ונשלחו לקנדה לאי-מונים ראשונים, ואחר-כך לאנגליה, ולבסוף למצרים, ובמדבר תל-אליכביר נפגשו עם המתנדבים הארצישראלים...“

מאז עברו ארבעה שבועות, והודעה לא זומנה לישיבה. במצב אחר, היה מתגבר בלב שותפיו של דויד בן-גוריון החשש, שהוא מנסה להתחמק מדיון, לקבוע עובדה קיימת שאי אפשר יהיה לשנותה. אך ביחס למינוי הממונה, בטוחים השותפים כי בן-גוריון לא יוכל להערים עליהם. שהרי אחד מסעיפיו ההסכם הקואליציוני קובע כי פירוש, כי את הממונה על שרותי-הבטחון יכול ראש-הממשלה לננות אך ורק בהסכמת שותפיו לממשלה.

שרי אחרות-העבודה, שהצטרפו על הסתלקות „האיש הקטן“, אף ניסו לפרש סעיף זה כמגביל את סמכות ראש-הממשלה לפטר את מי שמונה על ידי הממונה. אך כך גוריון עמד על שלו: אומנם אינו יכול למנות איש חדש לבדו, אך לפטר את הממונה הישן — זו זכותו הביצעית.

השינויים. שמו של „האיש הקטן“ לא ניתן לפירסום. אולם חוגים לא מעטים מכירים אותו, וזהותו אף פורסמה בכמה עתונים זרים. כאשר הועלו שמות של מועמדים בכוח לרשת את מקומו, טבעי היה שלא יזכרו בשום פרסומה. אך מי שיעז את שמו של „האיש הקטן“ ידע גם את שמותיהם של המועמדים החדשים.

לשמות אלה הייתה משמעות רבה. כי סכיב עמדת-כוח חיונית זו נטוש קרב

„והתכנית שבן-צבי וחברו קבעו במסר נתקיימה: בן-צבי וחברו הצעיר אירגנו תנועת חלוץ בכל רחבי אמריקה וקנדה, ולאחר שאמריקה נכנסה למלחמה — הקימו יחד עם פנחס רוטנברג ז"ל גדודים יהודיים, אבל לא בצבא האמריקאי, כפי שחשבו תחילה, כי אמריקה לא נלחמה בתורכיה, אלא בצבא הבריטי, לאחר שמשרד-המלחמה הבריטי קיבל, אחר דיון ממושך במשך ששה חדשים, שני התנאים שהציגו לו בן-צבי וחברו: שהגדוד יהיה כולו יהודי — וילחם אך ורק בחזית הארצישראלית.

„שלש שנים שהה בן-צבי בארצות-הברית, ומלבד פעולה צבורית ברוכה בארגון החלוץ והקונגרס היהודי והלגיון היהודי, — הקדיש רוב זמנו לכתיבת ספר יסודי על אי בער ובמהרה יחד עם חברו הצעיר. הספר היה צריך להיות בן עשרה כרכים, אבל לאחר הופעת הכרך הראשון — התנדבו שני המי-חברים ללגיון היהודי, ונשלחו לקנדה לאי-מונים ראשונים, ואחר-כך לאנגליה, ולבסוף למצרים, ובמדבר תל-אליכביר נפגשו עם המתנדבים הארצישראלים...“

ש. ב.

מינוי הממונה

מי יהיה יורשו של „האיש הקטן“, כמי מונה על שרותי-הבטחון? שאלה זו מרתקת את המצטרפת הפוליטית של המדינה לא פחות מן השאלה שנעשתה לפתע אקטואלית יותר: מי יהיה הנשיא הבא? (ראה עמודים 104-101.)

עתונות

פעולה בניו-יורק

השואה לא היתה אפשרית, לולא שיתפה המנהיגות היהודית באירופה פעולה עם ה"נאצים" — זו היתה המסקנה של סידרת-מאמרים מבריקה של חנה ארנט, מדענית יהודית-גרמנית-אמריקאית (העולם הזה 1337), שהיכתה גלים בארצות-הברית.

יתכן כי הדבר המפליא ביותר באותה סידרה היה מקום פירסומה: בשבועון ה"אמריקאי ניו יורקר". זהו שבועון הומוריסטי-למחצה, המספל לעיתים בכעיות רציניות מאוד. פעם הקדיש את גליונו השלם לסיפור אחד: ספרו של ג'ון הרטי, הירושמה, על תוצאות הפצצה הגרעינית הראשונה. עתון כזה פונה לעילית האינטלקטואלית באמריקה. עילית זו, בעיקרה, היא יהודית. אם כן, איך העז העתון לפרסם סידרת-מאמרים הפוגעת במנהיגות היהודית והציונית — אותה מנהיגות השולטת כיום שלטון מחלט ביהודי אמריקה?

שואה הפוכה. יתכן כי העתון לא הבין תחילה את אשר הוא עושה. אך חיש מהר הוא הועמד על טעותו.

ככל שאופי הסידרה התבלט יותר, כן גבר הלחץ היהודי הרישמי שהופעל על ניו יורקר. הדבר נעשה מאחורי-הקלעים — אך ביעילות רבה. עורכי ניו יורקר החלו חוששים שמא יואשמו בפומבי כאנטי-שמנים, כשונאי-יהודים וכמשמיעי קורבנות השואה. התביעה האולטימטיבית של המוסדות היהודיים: על העתון לפרסם סידרת-מאמרים שניה על השואה, שתשקף את נוקדת-ההשקפה המנוגדת לזו של ארנט.

ניו יורקר ניכנע. בדרך של פשרה נימץ צא גם האיש שיכתוב את הסידרה: העתונאי היהודי אלי ויזל, מתברר של כמה רומאנים על רקע השואה, שעבר בעצמו את מחנות-המחט והמכהן עתה ככתב ידיעות אחרונות באמריקה.

הכסא השחור

על במת-הכבוד נועד לציין את זכרו של הנשיא המנוח, יצחק בן-צבי. מימין לכסא ניצב הנשיא-בפועל, קדיש לוז, ומשמאלו ראש-הממשלה ואלוף פיקוד הצפון, אברהם יפה. הם צופים בפולגת צנחנים.